

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Po volitvah v Istri.

(Dopis.)

Zvršile so se volitve za deželni zbor v Istri. Borba je bila ljuta. Slovani smo ohranili svoje stare postojanke, t. j. devet poslancev smo zopet izvolili, izmed katerih jih je osem za deželne občine in eden iz skupine mest in trgov. Izvoljena sta dva Slovenca: dekan Kompare in Sl. Jenko, bivši deželni poslanec, pa sedem Hrvatov. V nekotnih občinah smo letos zmagali prvič. Sploh so naše zmage lepše, kakor pred šestimi leti, ker so tu volili jednoglasno, tam imamo več volilnih mož vkljub strahovitim zaprekam.

Jako smo se nadejali, da bomo še na novo pre-dobili pet ali tri poslanske sedeže. Da je bilo naše upanje opravičeno, spoznate iz tega, ker smo zadnjič za državni zbor prvič pridobili mnoge občine na Puljščini in na Poreščini, n. pr. občino Oprtalj, Višnjani, Kanfanar, Svet Vincent itd. Kedar dobimo kako občino v roke, navadno ostané naša za vedno. A letos ni bilo tako.

Letos so Italijani strašno delali z denarjem in grožnjami, kovali so spletke, delali potajno, počenjali vnebo-vpijoče krivice. Mi imamo kot razumništvo nekaj rodoljubnega duhovništva in učiteljstva in malo peščico odvetnikov ali kojih drugih oseb. Nasprotniki so rovali posebno veliki teden, ko imajo mašniki toliko dela v cerkvi, in glasovanje je bilo na mnogih nevarnih krajih ravno na dan sv. Marka, ko so morali mašniki voditi procesijo in goreči kristijani niso opustili procesije, da bi šli glasovat. Vidite zvižajo! V Vodnjanu so smeli glasovati vsi, ki plačujejo nekako 3 gld. in 53 kr. direktnega davka, na Poreščini le tisti, ki plačajo 12 gld. 93 kr. Nasprotniki so volili tu pa tam, če so prav manj plačali, kakor terja zakon, volili dva-, trikrat, volili tudi za mrtvece! Najhujše je, da so nalašč pokvarili volilne liste in da pritožb zoper te krivične listine navadno niso hoteli pravodobno rešiti. Po nekodi je naše ljudstvo vse zadolženo, našinci so kakor sužnji izročeni na milost in nemilost protivnikom.

Kjerkoli so bili Italijani v boju s Slovani, ter so oni zmagali, povsod so bile grozne goljufije. Na tak način mi na nekaterih krajih ne moremo nikoli zmagati, ako je tudi ogromna večina stanovnikov naša. Italijani imajo zdaj tam poslance, mi pa tožbe. V deželnem zboru, kjer imajo Italijani večino, bodo najbrž to krivično postopanje odobrili. Kako malo pravice so Slovani našli v Poreču!

Prašamo: Ali ni nobene pomoči več zoper take krivice? Mi čemo protestirati in se braniti in tožiti, kar moremo.

Mi nismo z volitvenimi uspehi zadovoljni, kakor tudi Vi, mislim, niste z onimi v dičnem, zdaj ponesre-

čenem Ljutomeru, največjem trgu slovenske Štajarske. O ne, našinci so srđiti na Italijane, kjer koli so dobro spregledali njihovo črno vest in črno dušo. Med ljudmi tu pa tam vré. Kako dolgo bomo pa še trpeli take krivice?! Zakaj imamo oblasti in postave? Pravicoljub.

Pomagajte kmetu!

(Spisal dr. Scheicher v Vereinsblatt-u.)

Ako kje v Galiciji prestopi reka svoje bregove, piše se o tem po časopisih, in deželni in državni poslanci se oglašé in zahtevajo pomoči. Dežela in država pomagata ponesrečenim s podporami, z odpušenjem davka itd. Ko je v preteklih dneh strašen potres poškodoval Ljubljano in so cenili škodo na več milijonov, odmeval je povsod glas: pomagajmo nesrečnežem! Usmiljenja vrednim Kranjcem bode država uspešno pomagala.

Na škodo, na velikansko škodo, katera je zadela to zimo prebivalce Nižje Avstrijske, se pa nihče ne ozira. Ta škoda je uničenje sadunčnih dreves in vinogradov po divjačini. Gotovo ne pretiravam, ako rečem, da je samo letos v naši deželi na sadnem drevju škoda čez milijon gold. Ko bi le vlada hotela to škodo ceniti! Niti dopovedati se ne dá, koliko nasadov po vinogradih je uničenih, nasadov, kateri so se izvršili s podporami države in dežele, nasadov, zarad katerih se je vzelo marsikakšno posojilo! In vendar se o tej škodi molči. Kmet naj se toži z lovcem, kolikor se hoče, ako ima do tega veselje. Gledé odškodnine imajo kmetovalci toliko žalostnih skušenj, da se dobi že redko, ki bi bil tolikanj predrzen in se upal zahtevati postavnim potom povrnitev škode po divjačini.

Pomoči za kmeta ni pričakovati, ako ne dobimo prostega lova. Sleharni posestnik naj bi smel od svojega zemljišča škodljivce zavračevati. Zakupnini se bi kmetovalci radi odpovedali, da bi le zamogli uživati sad svojega truda.

Pred seboj imam pismo načelnika kmetijskega društva v P., ki mi tako-le piše: »Preteklo nedeljo smo imeli zborovanje, katerega se je udeležilo jako veliko kmetovalcev. Jednoglasno smo sklenili odposlati peticijo na državni zbor in prošnji priložiti objedene trte in drevesca. V zavitku, katerega pošiljam, je tudi vrh drevesca, katerega sem štiri črevlje visoko odrezal. Dasi-ravno je bilo drevesce s slamo ovito in sem vse veje s krvjo zamazal, ga je vendar zajec popolnoma uničil. Uničili so mi zajci na ta način več kot 90 drevesc. Jednako se je godilo mojim sosedom. Odškodnine za drevesca lovci nočejo plačati. Govoré: »naj bi jih pa bolje zavarovali«. Toda dasiravno smo jih zavarovali,